

Parlamentul României Camera Deputaților

Comisia pentru afaceri europene

București, 13 decembrie 2011
Nr. 40 / 537

PROIECT DE OPINIE

privind

1) fondul propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind **Legislația europeană comună în materie de vânzare**,
COM(2011) 635

2) fondul Comunicării - **O legislație europeană comună în materie de vânzare în vederea facilitării tranzacțiilor transfrontaliere în cadrul pieței unice**,
COM(2011) 636

Având în vedere Tratatul de la Lisabona, în special art. 5 și 12 TUE și protocoalele nr. 1 și nr. 2 anexate tratatului,

Având în vedere Constituția României, republicată, în special art. 148,

Având în vedere Hotărârea Camerei Deputaților nr. 11/2011,

Luând în considerare proiectul de opinie exprimat de Comisia juridică, de disciplină și imunități în ședința sa din 25.10.2011, precum și proiectul de opinie exprimat de Comisia juridică, de disciplină și imunități în ședința sa din 22.11.2011 cu privire la controlul respectării principiilor subsidiarității și proporționalității de către propunerea de regulament [COM(2011) 635],

Luând în considerare punctul de vedere al Guvernului României, exprimat prin notele Ministerului Afacerilor Europene privind cele două documente,

Comisia pentru afaceri europene a Camerei Deputaților, în exercitarea drepturilor conferite de Tratatul privind Uniunea Europeană, în special art. 12, examinând în ședința din 13.12.2011, propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Legislația europeană comună în materie de vânzare, COM(2011) 635, precum și comunicarea - O legislație europeană comună în materie de vânzare în vederea facilitării tranzacțiilor transfrontaliere în cadrul pieței unice, COM(2011) 636, a adoptat următorul **proiect de opinie:**

I. Obiectivul propunerii de regulament

În esență, comunicarea însoțește și explică propunerea de regulament.

Comunicarea și propunerea de regulament pornesc de la premisa că diferențele între legislațiile naționale în materie contractuală constituie obstacole care împiedică consumatorii și comercianții să beneficieze de avantajele pieței interne. Reflecția privind incidența unor atari obstacole generate de coexistența legislațiilor naționale în materie contractuală a fost demarată în 2001, identificarea unor astfel de obstacole putând motiva intervenția legislativă de la nivelul Uniunii Europene.

Mai recent, în răspunsuri către parlamente naționale la cartea verde din 2010¹ care a inițiat reflecția privind propunerea de regulament, Comisia Europeană a arătat că inițiativa legislativă era motivată de faptul că nici consumatorii și nici întreprinderile nu puteau beneficia în mod deplin de pe urma pieței unice drept consecință a coexistenței în UE a unor regimuri naționale în domeniul dreptului contractelor, ceea ce determină ca tranzacțiile transfrontaliere să fie mai complexe și costisitoare.

Propunerea de regulament urmărește instituirea unui set unitar de norme de drept contractual în materia vânzării, în scopul îmbunătățirii instituirii și funcționării pieței interne.

Anexa I la propunerea de regulament – intitulată „Legislația europeană comună în materie de vânzare” – conține un set unitar de norme de drept contractual în materia vânzării.

Regimul ar urma să fie opțional (aplicarea sa urmând a depinde de un acord între părțile la un contract) și facultativ (regimul urmându-se a aplica doar în cazuri transfrontaliere, adăugându-se normelor de drept al contractelor în vigoare, fără a le înlocui; în plus, statele membre vor avea posibilitatea extinderii aplicabilității sale pentru situațiile interne).

Domeniul de aplicare al regulamentului va include:

- domeniul *material*, în sensul tipurilor de contracte vizate: tranzacții transfrontaliere având ca obiect vânzarea de bunuri (contracte de vânzare-cumpărare); furnizarea de conținut digital (contracte de furnizare de conținut digital); sau prestarea de servicii conexe, în cazul în care părțile contractante

¹ Carte verde privind opțiunile de politică în perspectiva unui drept european al contractelor pentru consumatori și întreprinderi, COM(2010) 348, 1.7.2010.

convin în acest sens (contracte de prestare de servicii conexe); propunerea exclude contractele cu obiect mixt și contractele legate de un credit de consum;

- domeniul *teritorial*, în sensul caracterului transfrontalier: părțile trebuie să aibă reședința obișnuită în state diferite, dintre care cel puțin unul este un stat membru (prin urmare, aplicabilitatea teritorială a acestor norme ar urma să se extindă și la țările terțe);

- domeniul *personal*, în sensul calității contractanților: regulamentul se va aplica contractelor încheiate între comercianți² și contracte încheiate între comercianți și consumatori. În situația în care părțile vor conveni să aplice Legislația europeană comună în materie de vânzare pentru un contract, aspectele care fac obiectul acestei legislații urmează a fi reglementate în mod exclusiv de aceasta. Cu condiția ca respectivul contract să fi fost efectiv încheiat, Legislația europeană comună în materie de vânzare reglementează, de asemenea, respectarea obligațiilor de furnizare a informațiilor precontractuale și măsurile reparatorii în cazul neexecutării acestor obligații.

Regulamentul va armoniza dreptul statelor membre în materie contractuală nu prin impunerea revizuirii legislației contractuale adoptate anterior, ci prin crearea în cadrul dreptului național al fiecărui stat membru a unui al doilea cadru juridic pentru contractele care fac obiectul de aplicare a acestuia; acel cadru juridic va fi identic pe întreg teritoriul UE și va coexista cu dispozițiile naționale deja adoptate din legislația contractuală.

Propunerea nu reprezintă o alegere a legislației aplicabile în sensul normelor privind conflictul de legi; ea nu va aduce atingere acelor norme - Regulamentele „Roma I”³ și „Roma II”⁴ (acesta din urmă în privința obligațiilor de furnizare a informațiilor precontractuale).

Propunerea urmărește instituirea unui set complet de norme imperative armonizate integral în domeniul protecției consumatorilor.

Propunerea ar urma să se completeze cu legislația națională în vigoare în privința aspectelor de natură contractuală sau extracontractuală care nu sunt reglementate prin cea dintâi (pentru exemple - considerentul (27) din preambul).

² Această legislație ar urma să se aplice în cazul unor atari contracte doar dacă cel puțin una dintre părți este o întreprindere mică sau mijlocie („IMM”); art. 7 din propunere definește IMM.

³ Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I), JO L 177, 4.7.2008, p. 6.

⁴ Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale, JO L 199, 31.7.2007, p. 40.

Regulamentul nu va aduce atingere cerințelor de informare prevăzute în Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne⁵.

II. Poziții exprimate în privința propunerii

Restrângerea domeniului propunerii (la contractul de vânzare-cumpărare) a avut loc ulterior Consiliului neoficial (JAI) din iulie 2011 (Sopot, Polonia), organizat de președinția poloneză a Uniunii Europene. Mai multe de state membre au exprimat rezerve cu privire la temeiul juridic al propunerii și au susținut necesitatea supunerii anexei I a propunerii procedurii legislative.

Guvernul României susține, cu titlu general, adoptarea propunerii de regulament, precizând că orice instrument care are ca scop consolidarea pieței unice este apreciat ca binevenit.

Comisia juridică, de disciplină și imunități a apreciat că instituirea unei legislații comune constituie o soluție concretă pentru o problemă reală a întreprinderilor și a consumatorilor. Totodată, acea comisie a identificat ca efecte pozitive ale propunerii: eliminarea incertitudinilor juridice, diminuarea costurilor și scăderea prețurilor la unele produse, garantarea unui nivel ridicat de protecție, reducerea birocrăției și a costurilor de tranzacționare, toate acelea cu efecte benefice pentru creșterea schimburilor transfrontaliere și pentru creșterea economică, în general.

⁵ Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, JO L 376, 27.12.2006, p. 36, Ediție specială 13/vol. 58, p. 50.

III. Aprecieri ale Comisiei pentru afaceri europene

Considerațiile Comisiei pentru afaceri europene privind respectarea de către propunerea de regulament a principiilor subsidiarității și proporționalității se regăsesc în nota de informare elaborată de Comisie pentru ședința din 13.12.2011.

Cu titlu preliminar, Comisia pentru afaceri europene consideră că, din punct de vedere terminologic, ar fi de preferat utilizarea noțiunii „drept” european, în locul celei de „legislație” europeană, de vreme ce alte versiuni lingvistice au recurs la acel termen⁶. În plus, această terminologie este susținută și de sintagma „drept privat european” căreia îi aparține propunerea de regulament de față.

Comisia pentru afaceri europene susține necesitatea de a supune anexa I a propunerii de regulament discutării și adoptării ei prin procedura legislativă ordinară (aplicabilă întregului regulament).

Comisia pentru afaceri europene remarcă recurgerea la tehnica de reglementare printr-un al 28-lea regim, care va coexista cu regimurile naționale, tehnică de reglementare care fusese evocată și în 2010, prin raportul Monti⁷, înțeleasă drept cadru normativ alternativ, care nu înlocuiește regulile naționale; respectivul regim s-ar aplica în mod predominant operațiunilor transfrontaliere, cele pur interne (situate într-un singur stat membru) urmând a rămâne supuse regimului național. Primul exemplu de recurgere la acea tehnică a avut loc în privința statutului societății comerciale europene⁸. Comisia pentru afaceri europene salută această tehnică de reglementare, menită să nu aducă atingere cadrului juridic național. Comisia pentru afaceri europene favorizează această soluție inclusiv în măsura în care ar consolida securitatea juridică a raporturilor juridice.

Comisia pentru afaceri europene ia notă de autonomizarea noțiunilor reglementate prin regulamentul de față, în sensul în care normele acestuia din urmă vor fi interpretate în mod autonom, adică fără a lua în considerare în mod necesar noțiuni ale ordinilor juridice ale statelor membre. Curtea de Justiție va deține autoritatea exclusivă în a interpreta acele noțiuni.

Comisia pentru afaceri europene menționează și că în Statele membre cu un ansamblu de norme de drept civil extins, cum este și cazul României, propunerea crează **de facto** un cadru juridic paralel celui național aplicabil. România a adoptat noul Cod Civil recent, acesta a intrat în vigoare la 1 octombrie 2011, după o aprofundată analiză de drept comparat, astfel încât

⁶ Cf. „law” (en.), „droit” (fr.), „diritto” (it.), „recht” (germ.).

⁷ Mario Monti, *O nouă strategie pentru piața unică. În serviciul economiei și societății europene*, raport către președintele Comisiei Europene, 9 mai 2010.

⁸ Regulamentul (CE) nr. 2157/2001 al Consiliului din 8 octombrie 2001 privind statutul societății europene, JO L 294, 10.11.2011, p. 1, Ediție specială 06/vol. 04, p. 113.

existența paralelă a cadrului juridic propus pare mai degrabă să micșoreze eficacitatea dorită a ansamblului de norme civile decât să o mărească.

Comisia pentru afaceri europene consideră că lăsarea aplicării la acordul de voință a părților va conduce la o armonizare **de facto** a legislației aplicabile, adică la un instrument de reglementare paralelă ce ține de competența Statelor membre. Din această perspectivă, Regulamentul ar fi trebuit să se întemeieze pe art. 352 TFUE, ceea ce ar fi necesitat votul unanim în Consiliu. Comisia pentru afaceri europene atenționează că nu există nici o asigurare că un conflict de norme este evitat prin procedura descrisă și nici că potențialii beneficiari ar percepe noul regulament ca o ancoră de stabilitate, mai degrabă decât ca pe o nouă variabilă în analiza preliminară încheierii contractelor.

Având în vedere insuficiența informațiilor transmise de către Comisia Europeană în ce privește analiza respectării principiului subsidiarității propunerilor, Comisia pentru afaceri europene nu a avut posibilitatea de a se exprima în sensul emiterii unui aviz motivat. Cu toate acestea, Comisia pentru afaceri Europene insistă asupra revizuirii textului propunerilor în modalitatea în care a solicitat-o ca urmare a testării subsidiarității și asupra furnizării unor informații suficient de detaliate pentru a permite o analiză amănunțită a propunerilor în ce privește respectarea principiului subsidiarității.

*

* *

Propunem informarea instituțiilor Uniunii Europene asupra observațiilor / recomandărilor, ca o contribuție la procesul de finalizare a textului propunerii.

Propunem, în același timp, transmiterea observațiilor / recomandărilor către Comisia Europeană în cadrul dialogului informal propus de aceasta din urmă în Comunicarea „O agendă pentru cetățeni - Rezultate pentru Europa”, COM(2006) 211.

Președinte,

Viorel HREBENCIUC

Redactat: Gabriela Negreț, Florin Alexandru